2026/2297

20.10.2026

KOMMISSIONENS HENSTILLING (EU) 2026/2297

af 16. oktober 2026

om overvågning af nitrat og nitrit i foder og forebyggelse af nitrat og nitrit i visse fodermidler

EUROPA-KOMMISSIONEN HAR –

under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 292,

ud fra følgende betragtninger:

(1) Ekspertpanelet for Forurenende Stoffer i Fødevarekæden under Den Europæiske Fødevaresikkerhedsautoritet (»autoriteten«) vedtog i 2020 en risikovurdering af nitrat og nitrit i foder ([1]).

(2) Autoriteten konstaterede en mulig sundhedsmæssig betænkelighed for drøvtyggere i forbindelse med forekomsten af nitrater i tørrede planteprodukter og grovfoder og produkter heraf. Sundhedsrisikoen ved eksponering for nitrit hos opdrættede dyr og selskabsdyr kunne ikke vurderes, da der ikke forelå nogen referencepunkter og/eller eksponeringsskøn.

(3) Autoriteten konstaterede bl.a., at der er behov for flere oplysninger om forekomsten af nitrat og nitrit i tørrede planteprodukter og grovfoder og produkter afledt heraf og af nitrit i produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer.

(4) Ved Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF ([2]) er der fastsat maksimalgrænseværdier for nitrit i fodermidler – med undtagelse af ensilage, produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer – samt i fuldfoder.

(5) Landbrugerne bør tilskyndes til at anvende god praksis for at forhindre høje niveauer af nitrat og nitrit i tørrede planteprodukter og grovfoder og produkter heraf, og foderstofvirksomhedslederne bør anbefales at anvende god praksis for at forhindre høje niveauer af nitrit i produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer. Dette kan opnås ved at anvende principperne i bilaget til denne henstilling.

(6) Det bør derfor anbefales at overvåge nitrat og nitrit i visse fodermidler, og der bør fastsættes principper for anbefaling af anvendelse af god praksis for at forhindre høje niveauer af nitrat og nitrit i visse fodermidler –

VEDTAGET DENNE HENSTILLING:

1) Medlemsstaterne anbefales under aktiv inddragelse af landbrugere, og andre foderstofvirksomhedsledere, at overvåge forekomsten af nitrat og nitrit i tørrede planteprodukter og grovfoder og produkter afledt heraf og af nitrit i produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer.

2) Der henstilles til medlemsstaterne og fodervirksomhedsledere om at forelægge autoriteten data, så disse data kan samles i én database i overensstemmelse med kravene i autoritetens vejledning om standardprøvebeskrivelse for fødevarer og foder og autoritetens supplerende specifikke rapporteringskrav ([3]).

([1]) EFSA's Ekspertpanel for Forurenende Stoffer i Fødevarekæden (CONTAM), 2020. Scientific Opinion on the risk assessment of nitrate and nitrite in feed. EFSA Journal 2020;18(11):6290, 110 sider https://doi.org/10.2903/j.efsa.2020.6290.

([2]) Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2002/32/EF af 7. maj 2002 om uønskede stoffer i foderstoffer (EFT L 140 af 30.5.2002, s. 10, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2002/32/oj).

([3]) https://www.efsa.europa.eu/en/call/call-continuous-collection-chemical-contaminants-occurrence-data-0.

3) Det henstilles til medlemsstaterne, at de tager hensyn til principperne i bilaget, når de anbefaler landbrugere og andre foderstofvirksomhedsledere foranstaltninger til at reducere forekomsten af nitrat og nitrit i tørrede planteprodukter og grovfoder og produkter fremstillet heraf og af nitrit i produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer.

Udfærdiget i Bruxelles, den 16. oktober 2026.

På Kommissionens vegne
Olivér VÁRHELYI
Medlem af Kommissionen

BILAG

Principper for forebyggelse og reduktion af nitrat og nitrit i foder og reduktion af dyrs eksponering for nitrat og nitrit

1. Der bør anvendes god landbrugspraksis for at sikre, at nitratindholdet i foder er så lavt som rimeligt opnåeligt ved at sikre gode vækstbetingelser og udvise særlig opmærksomhed på kvælstofgødskning (ingen overdreven og forsinket tilførsel). Faktorer, der vides at forårsage ophobning af nitrat i planten, omfatter tørke, skyet eller koldt vejr og anvendelse af visse plantebeskyttelsesmidler.

2. Nitratindholdet afhænger også af modningsgraden (yngre planter har normalt et højere nitratindhold, og nitratindholdet falder, efterhånden som planterne modnes) og plantedelen (det meste nitrat befinder sig i den nederste del af stilken). Risikoen for nitrattoksicitet mindskes ved at der høstes, når planterne er tæt på modenhed, og at skærehovedet hæves for selektivt at undgå den nederste del af stilken.

3. Tørrede planteprodukter og grovfoder med højt nitratindhold høstes og fodres helst som ensilage, da gæringsprocessen, når foderet ensileres, reducerer nitratindholdet, når den udføres under gode forhold.

4. Det bør sikres, at vand, der anvendes til dyrs drikkevand eller til fremstilling af foder, har et lavt nitratindhold (f.eks. under 200 mg/l).

5. Det er hensigtsmæssigt at screene forekomsten af nitrat i foder, der vides at have et højt nitratindhold, navnlig under vejr- og/eller produktionsforhold, der vides at medføre et højere nitratindhold end normalt. Hvis screeningen viser, at der er mulighed for et højt nitratindhold, bør der foretages en kvantitativ analyse. I tilfælde af meget høje niveauer af nitrat (f.eks. > over 4 000 mg/kg i forhold til foder med et vandindhold på 12 %) bør det undgås at fodre drægtige dyr med dette foder og andelen af dette foder bør begrænses i rationen til andre dyr.

6. Høje niveauer af nitrit i produkter og biprodukter hidrørende fra sukkerroer og sukkerrør og fra fremstilling af stivelse og alkoholholdige drikkevarer bør forhindres ved at undgå eller reducere bakterieinfektion. Fodermidler, der indeholder over 200 mg/kg nitrit som $NaNO_2$ (i forhold til foder med et vandindhold på 12 %), bør ikke anvendes til fodring af dyr.